

I — Sieltä se himppeli homppeli tulee... Pitäsköhän sille antaa taas pikkuopetus? — No ihan ehdottomasti se kaipaa meidän läksytystä. — Juu... Kyllä sitä pitää taas vähän ojentaa, ettei se ala ihan silmille hyppiä. Ettei se nyt vallan röyhkeäksi muutu... — Jep... Ei sen pidä antaa olla siinä luulossa, että me olisimme sen unohtaneet. Opettajien lellikkipentu kaipaa selvästi kuritusta... Daniel kuuli jätäkolkon puheet jo kaukaa ja näki heidän halveksivat katseen-sa. Leveähartiainen ja lihaksikas Riku oli heidän itseoikeutettu johtajansa, ja Pete ja Hande olivat hänen uskollisia apureitaan. Melkeinpä päivittäin he olivat jotain kiellettyä tekemässä ja opettajille harmaita hiuksia aiheuttamassa. Tiedettiin aivan yleisesti, että Ri-kun erottamista koulusta oli harkittu vakavasti parikin kertaa koulun johtokunnassa. Ri-kulla oli pikimustat hiukset ja tuuheat tummat kulmakarvat ja lähestulkoon aina yhtä yl-häältäpäin katsova tiukka katse; siksi häntä pelättiin jo pelkän ulkonäönkin vuoksi. Yksi Rikun pahimmista tempauksista oli ollut viimekeväinen omatekoisen pom-min räjäyttämisen koulun pihalla. Jysähdys oli ollut niin kova, että poliisit olivat tulleet paikan päälle tutkimaan tuhannen päreiksi tuhoutunutta roskalaatikkoa ja pitkin pihaa levinneitä jätöksiä. Mutta koska Rikua ei voitu täydellä varmuudella osoittaa räjähdysen aiheuttajaksi, hän oli päässyt pälkähästä silläkin kerralla. Mitään hän ei ollut myöntänyt sen enempää poliiseille kuin opettajillekaan, vaikka häneltä oli tivattu tunnustusta use-aan otteeseen. Rikun hännystelijäporukkin oli vaiennut kaikesta näkemästään kuin muuri. Silti koko koulu siivoojia ja keittäjiä myöten oli tiennyt, että sabotaasin päätekijänä oli ollut jälleen kerran Riku. Kun opettajia ei ollut paikalla, Riku oli aivan avoimesti nau-reskellut ja rehennellyt tekosellaan: että pitihän koululaisten nähdä edes kerran kunnon ilotulitus, kun kerta Vantaan kaupunki ei sitä heille koskaan järjestänyt. — Kävikö se taas hannailemaan? Kovin hitaasti se nyt tännepäin laahustaa, Ri-ku naureskeli voitonriemuisesti. — Joo! Taisi neidillä mennä jo paskat housuun, Pete säesti johtajaansa. — Taitaa olla himppeli homppelilla kusetkin housuissa, Handekin tokaisi. Totta puhuen Daniel oli harkinnut takaisin kääntymistä. Pari viikkoa oli mennyt vaihteeksi ihan mukavasti koulussa. Toki Rikun jengi oli hänelle sinäkin aikana huudel-lut ja vinoillut ruokalan jonossa ja bussipysäkillä, mutta mitään sen vakavampaa ei ollut tapahtunut. Kaikki meni siihen asti jotenkuten siedettävästi, kunhan kiusaajatrio ei vain päässyt yllättämään Danielia yksin, sillä eiväthän se silloin ilkeimpiä temppujaan tehneet, kun todistajia oli ympärillä. Nyt Daniel kuitenkin joutui kohtaamaan heidät aivan yksin. Vielä kerran hän oli kahden vaiheilla, pitäisikö hänen kääntyä kannoillaan ja juosta käytävältä pihalle niin lujaa kuin kintuista lähti. Leimautuminen mikki hiireksi kuitenkin pelotti vielä enemmän. Tähän tapaan Daniel oli omassa pienessä mielessään järkeillyt. Että sillä tavalla hän säi-lytti edes jonkinlaisen miehuuden, kun otti ennemmin vaikka köniinsä kuin pinkoi pa-koon tai kanteli opettajille. Ja niin ristiriitaista kuin se olikin, hän jollakin kierolla tavalla jotenkin kai ihaili näitä koulun kovimpia jätkiä, Rikua etenkin. Jospa pojat eivät tällä kerralla viitsisi häntä pysäyttää ja höykyttää? Se oli kuitenkin turha toive. Jo kohta Rikun vahva käsi tarttui Danielin olkapäähän; sillä hetkellä Da-niel sulki silmänsä. □ II — Mitäs se hinttaripoika täällä käytävällä yksin hiihtelee, kun kaikki kunnon pojat ja tytöt on tunnilla? Riku kysyi ja riuhtaisi Danielia pari askelta taaksepäin. — Mun piti käydä kouluterveydenhoitajalla... Daniel sai sanotuksi. — Onks perse kipeenä viimeisimmän homostelun jäljiltä? Senkö takia terkkarille piti mennä? Riku ärähti. — Ei... Karsastusvian takia mä siellä kävin, Daniel vastasi niin normaalilla äänel-lä kuin pystyi olosuhteisiin nähden. Riku tarttui Danielin olkapäähän yhä lujemmin ja kohta Pete ja Handekin pitelivät häntä kiinni käsistä ja keskivartalosta. Ei Daniel voinut kuin alistua. Yksikin väärä sana tai varomaton äänensävykin olisi voinut provosoida kolmikon pomon silmittömään rai-voon. Daniel tunsu nämä tyypit valitettavan hyvin. — Vai karsastusvika... Onks se jokin homouden sivuoire? Riku sähähti ja Daniel tunsu sylkipisaroita

kasvoillaan. — Vetääkö jonkun vanhan sedän seisova kulli persereiässä sun silmätkin kie-roon? Häh? Riku jatkoi. Daniel ei vastannut mitään. Hän vain koetti ajatella ihan muita asioita. Vilkkaaseen mielikuvitukseensa Daniel oli paennut ongelmiaan jo ihan lapsena. Pään sisällä oli hänen salainen piilopaikkansa, jonne kukaan paha ihminen ei päässyt ja jossa hän sai olla juuri sellainen kuin oli. Isä oli luvannut viedä koko perheen viikonlo-puksi kylpylään; sitä Daniel vain koetti miettiä, kun Rikun käsi siirtyi kurkulle. Porealtaas-sa ja höyrysaunassa hän sitten unohtaisi kaiken kokemansa vääryyden. — Ootkos käynyt viime aikoina taas sellotunneilla? Eihän teille hinttareille mi-kään normaali musakaan kelpaa. Puppelipojun pitää päästä soittamaan selloa isin rahoil-la. Saatanan hienohelma! Intissä sut viimeistään mukiloidaan teho-osastokuntoon, jos sä sielläkin käyt kuuntelemaan korvalapuilla sitä hinttarimusaa. Vitun homo! Mua ihan ok-settaa katsella sua... Koulun kuoroonkin sä homo menit vielä liittymään! Niinkö piti tehdä, että saat musanumerosikin nostettua ysistä kymppiin? Vittu kun mua ällöttää tollanen opettajien mielisteleminen... Vain yhden ainoan kerran Daniel oli yläasteen aikana kuunnellut välitunnilla Mozartia, mutta sekin näköjään riitti näille tyypeille ikuisen ivan aiheeksi. Kun jätkälauman asen-teet olivat tulleet selviksi, Daniel oli kaikin keinoin koettanut pitää heiltä salassa sellotun-neilla käymisen ja teatteriharrastuksen. Koulun kuorossa hän ei kuitenkaan voinut pysyä näkymättömänä laulajana, ja aina nämä pojat olivat jotenkin saaneet selville, kun Daniel oli soittanut selloa kirkon joulukonsertissa tai vanhainkodin virkistystilaisuudessa tai oli vetänyt jonkin roolin kesäteatterin esittämässä näytelmässä. Mikään sellainen toiminta ei kerta kaikkiaan sopinut mopopoikien ja punttisalilla rehkivien miehenalkujen ajatusmaailmaan, ei ainakaan silloin, kun heidän johtajakseen valikoitui joku tuollainen Rikun kaltainen itsevarma kundi. Kunnon jätkät polttivat tupak-kaa koulun vessassa ja kiskoivat kaksin käsin keskiolutta viikonloppuisin ja haistattivat pitkät koulunkäynnille. — Kaiken lisäksi sun hinttarimulkun aine oli taas luettu ääneen äidinkielen tun-nilla... Vanha piika Lehtonen oli melkein pyyhkinyt kyyneleitä silmistä, kun se oli lukenut luokan edessä sun perseennuolentatekstiä. Jostakin vitun maahanmuutosta ja rasismista olit taas kirjoittanut saadaksesi reikänsä umpeen neuloneelta kääkältä kympin arvosa-naksi. Oli moneen kertaan hehkuttanut, kuinka kauniisti ja osuvasti meidän Daniel taas kirjoitti... Kyllä sä hinttari persettä osaat opettajilta nuolla! Siihen sulla on todella kykyjä! Perkele kun mua oikein kuvottaa katsella tollasta mielistelijää... Hyi helvetti! Yksikään pojista ei ollut samalla luokalla Danielin kanssa, mutta heillähän oli agentteja vähän joka suunnalla, jotka kyllä auliisti kertoivat kaiken näkemänsä ja kuule-mansa Rikun jengille. Innokkaitten kätyreitten välityksellä Riku tiesi, kuinka kalliilla autol-la Danielin isä ajoi, kuinka hienossa tiilitalossa he asuivat ja mitä pikkusisko Anna-Liisa puuhaili kouluajan ulkopuolella. Kun Nyrhisen perhe oli käynyt edellisenä kesänä lomamatkalla Norjassa ja Tans-kassa, sekin oli ongittu jotenkin selville elokuuhun mennessä ja Daniel oli taas saanut kuulla ilkeitä vihjailuja isin rahoilla elvistelemisestä ja pröystäilevästä menosta, vaikka hän oli visusti varonut laittamasta päällensä kouluajaksi mitään matkoilta ostettua vaate-kappaletta tai avaimenperää. Näkymättömäksikö hänen sitten olisi pitänyt muuttua, kun jo pelkkä hänen olemassaolonsa herätti niin suuren vastenmielisyyden Rikussa, Petessä ja Handessa? — Anna nyt olla vihonviimeinen kerta, kun sellaisia perseennuolentatekstejä kir-joitat! Riku karjaisi. — Joo... Daniel kuiskasi. — Etkä enää tule leveilemään isin maksamilla ulkomaanmatkoilla tai sellotunneil-la! Etkä saatana ylpeile enää sillä ruotsin kielen taidollasi, vaikka kuinka saisit täysiä pis-teitä ruotsin kokeista! Vittu sä olet vielä hurrikin! Olisit pysynyt siellä Ruotsissa! Sun hie-nostelijavanhemmat on antaneet sulle noin idiootin nimenkin. Daniel... Voi vittu! — ... enhän mä... Daniel ei tehnyt pienintäkään vastarintaa, mutta silti jokainen poika sylkäisi häntä päin kasvoja. Se ei riittänyt Rikulle. Koska

Daniel oli niin passiivinen ja alistuva, se tuntui vain kiihdyttävän Rikua yhä kovempaan raivoon. — Ja tästä jos kielit eteenpäin, seuraavaksi me tapetaan sut! Me kuule tiedetään tarkasti, missä sä asut ja missä sä iltaisin liikut! — ... en mä kieli... Daniel kuiskasi. Ikään kuin sanojensa vakuudeksi Riku puristi Danielia täysillä kaulasta ja heitti hänet rajusti seinälle. Silmälasit lensivät lattialle, ja Daniel tunsu alaselässään välittömästi voimakasta kipua. Hampaita lujasti purren hän kuitenkin pystyi torjumaan itkuun pillah-tamisen. Siitähän vasta nauru olisi tullutkin, jos hän olisi vielä käynyt pillittämään kolmi-kon nähden. — Sä et sitten nähnyt meitä täällä ollenkaan! Ethän?! Riku karjui. — En nähnyt mitään... Daniel soperteli. Pete ja Hande tuntuivat olevan jo hienoisella katumapäällä, koska he vetäytyivät monta metriä taaksepäin ja maanittelivat Rikuakin poistumaan paikalta. Sehän siinä mie-lenkiintoista olikin, etteivät Pete ja Hande koskaan lausuneet Danielille edes poikkipuo-lista sanaa, jos jompikumpi sattui häneen yksin törmäämään. Niin kai se sitten oli, että joukossa tyhmyys tiivistyi. Ilman johtajaansa Pete ja Hande olivat vain syrjäänvetäytyviä ja kovin epävarmoja pojankosseja, joilla koulu meni vaihtelevalla menestyksellä ja koti oli rikkinäinen. — Ei kai sen rillit hajonneet? Hande kuului sanovan, kun kolmikko oli jo siirtynyt kauemmaksi. — Vitunko väliä sillä on. On sen fajalla varaa ostaa vaikka kymmenet uudet kak-kulat, Riku kuului sanovan. — Ehkä sä menit tällä kerralla vähän liian pitkälle, Pete lausui. — Vitutmenin! Käy nyt vielä säälimään tota hurrihintaria. — No enhän mä... — Sitähän mäkin. Mennään! □ III Silmälasit olivat hajonneet. Toiseen linssiin oli tullut iso lohkeama ja sangat olivat vään-tyneet niin pahoin, ettei niitä varmaan optikkokaan voinut enää korjata. Daniel tunki hajonneet silmälasit takkinsa povitaskuun ja käveli vain käytävällä edestakaisin ilman sen kummempaa tarkoitusta. Ei hän viitsinyt enää mennä biologian tunnille, koska oli jo niin paljon myöhässä. Välitunnin alkaessa hän lampsi muina miehi-nä koulun asfalttipihalle. Tyttöjen seurueesta hän löysikin pian seuraa. — Missä sun rillit on? muuan Elina melkein heti kysyi. — Ei mun tartte enää käyttää niitä, Daniel vastasi napakasti. — Ei vai? — Ei. Just äsken kävin terkkarilla ja se sanoi, että mun silmien karsastus on jo parantunut niin paljon, etten mä enää tartte laseja. — Vau! Siistii! Hyvä kun se vika parani, Elina sanoi. — Onhan se hieno asia. Onpahan ainakin yksi asia vähemmän, mikä mussa voi-si jotakuta ärsyttää, Daniel lausui ja koetti samalla vähän naurahtaa. — No ketä ne rillit nyt vois häiritä, Elina tokaisi. — Kyllä ne vain saattavat muutamia henkilöitä häiritä... Itse asiassa se ei ollut pelkkä hätävalhe Danielilta. Kouluterveydenhoitaja oli to-dellakin sanonut hänelle, että karsastusvika oli melkein jo parantunut parivuotisen silmä-lasien käytön ansiosta. Kuitenkin terveydenhoitaja oli suositellut Danielia käyttämään la-seja vielä kevääseen saakka. Niin tai näin, Daniel ei enää rillejä silmilleen laittaisi. Ei hän enää halunnut mak-sattaa vanhemmillaan uusia silmä-laseja. Kakkuloistaan hän oli saanut kuulla ilkeitä pu-heita jo aivan riittävästi. — Mitä sun kaulallesi on tapahtunut? muuan Petra kysyi. — Ei mitään sen kummempaa... Kuinka niin? Daniel koetti lausua mukamas hölmistyneenä. — Se on ihan punainen. Ihan niin kuin joku olisi puristanut sua kurkusta. — Ei... Eihän mua kukaan ole kuristanut. Se on vain jokin allerginen reaktio. Mulle tulee välillä niitä. Pitänee kai hankkia siihen jokin lääkitys... — Ai jaa. Niin sun kandee varmaan tehdä. Onneksi tytöt eivät udelleet enempää. Seuraavalle oppitunnille mennessään Daniel kie-taisi violetin silkkihuivin kaulansa ympärille. Yleensä hän puki sen päällensä vasta siinä vaiheessa, kun oli poistunut koulualueelta. Matematiikan tunnilla Daniel vaipui synkkiin ajatuksiin, eikä varmaan edes kuul-lut, mitä opettaja selitti luokan edessä. Aika ajoin hän ei kyennyt näkemään elämässään enää oikein mitään mielekästä syytä jatkaa sitä. Välillä tämä toivottomuus unohtui, mutta jo toisena hetkenä se syöksyi hänen mieleensä entistäkin musertavampana. Daniel inhosi itseään. Hän ei ollut sellainen poika, jollaisen kunnon pojan

olisi kuulunut olla. Hänessä oli jotain pahasti vialla. Kun toiset vierellä koettivat keskittyä trigo-nometrisiin funktioihin ja Pythagoraan lausekkeeseen, Daniel suunnitteli omia hautajai-siaan: millaisia virsiä siellä laulettaisiin ja millaisia puheita siellä pidettäisiin. Hyvin onne-ton hän oli. IV — Jotain Daniel meiltä salaa. Ei hän puhu asioita niin kuin ne oikeasti ovat. Minä olen kyllä siitä ihan varma. Näkeehän sen. Matti ei osannut kuin myönnellä Jaana-vaimonsa puheita. — Ei ne Danielin silmälasit ole vahingossa hajonneet, vaikka hän kivenkovaan itse väittää niin, Jaana jatkoi. — Niin... Eipä kai. Vanhemmilla oli syvälinen keskustelu keittiössä. Kaksitoistakesäinen Anna-Liisa riensi jääkaapille hakemaan evästä. Kovin uteliaana hän isän ja äidin keskustelua kuun-teli. Toki Matti ja Jaana laittoivat merkille, että aika kauan tytär silitteli voileipiä ja vilkuili vähän väliä heidän suuntaansa. Daniel oli linnoittautunut omaan huoneeseensa ja kuunteli siellä Vivaldia. Van-hemmat olivat turhaan yrittäneet tiedustella häneltä todellista syytä silmälasien hajoami-seen ja punoittavaan kaulaan. Poika oli vain pysynyt siinä selityksessään, että oli kaatu-nut polkupyörällä kadunkorokkeeseen ja että siinä rytkäksessä kaulaankin ne jäljet olivat tulleet. Olipa vanhempien kuulustelu ollut suostuttelevaa tai vähän uhkailevaakin, sa-massa tarinassa Daniel oli koko ajan järkähtämättömästi pysynyt. — Meillä Anna-Liisa-kulta on nyt iskän kanssa ihan kahdenkeskistä puhuttavaa. Voisitko siis ystävällisesti mennä vähäksi ajaksi vaikka ulos Mustia ulkoiluttamaan, kun-han olet välipalan syönyt? Anna-Liisa ei käynyt väkäämään äidin puhetta vastaan. — Okei. Mä lähden ihan kohta, Anna-Liisa sanoi. — Hyvä. Ja pyydätkö Danielia tulemaan tänne keittiöön ennen kuin lähdet Mus-tin kanssa iltalenkille? Jaana kysyi. — Jep. Voinhan mä häntä pyytää. Kun tyttö oli poistunut paikalta, Matti ja Jaana saattoivat taas keskustella vapaasti. Heillä oli suunnitelma tulevaisuuden varalle. Nimenomaan kuluneen syksyn aikana se oli käynyt heitä kumpaakin yhä enemmän kiinnostamaan. — Kai meidän on sitten parempi jättää tämä pääkaupunkiseutu? Matti huokaisi. — Niin varmaan. Virhe kai se olikin tänne Kokkolasta muuttaa. Mutta eipä me siellä Göteborgissakaan kovin kauan viihdytty. Ei vaikka minä sen takia ihan varta vasten koetin petrata ruotsin kielen taitoani, Jaana myönteli. Matti oli ollut kaksikielinen koko ikänsä, mutta koska Jaana ei puhunut ruotsia äidinkiele-nään, perheen kotikielenä oli yleensä suomi. Kumpikin lapsi kyllä puhui isän kanssa kahden kesken ruotsia, mutta silti heidät oli laitettu suomenkieliseen kouluun lyhyeksi jääneen Göteborgin visiitin jälkeen. Matti tämän asian oli päättänyt, koska häntä itseään oli lapsuudessa ja teini-iässä niin paljon nimitelty hurriksi ruotsinkielisessä koulussa olemisen vuoksi. Ikävä kyllä, tämä perinne tuntui jatkuvan seuraavassakin sukupolvessa: kodin ulkopuolella Daniel vaihtoi kielen heti suomeksi ja oli tavattoman kiusaantuneen näköi-nen, jos isä kävi hänelle kaupassa tai ravintolassa ruotsia puhumaan. Varmaan se oli Danielin onni, että heidän sukunimensä oli Nyrhinen eikä jokin Lindman tai Åkerlund. — Daniel kom hit! Matti hihkaisi, kun poika oli astunut huoneestaan ulos ja tuntui epäröivän keittiöön tulemista. — Okej pappa. Jag kommer. Daniel ilmestyi ovensuuhun ja oli vaivautuneen näköinen. Isä tunsu poikansa ja osasi vedellä oikeista naruista: — Ei me nyt enää tivata sinulta, miksi ne sinun silmälasisi hajosivat ja miksi si-nun kaulasi punoittaa. Olkoon sitten niin, että sinä kaaduit fillarilla ja satutit itsesi. Daniel ei sanonut siihen mitään, mutta hieman vapautuneemalta hän vaikutti. — Me tiedämme, että sinua kiusataan koulussa, mutta ei me enää painosteta si-nua paljastamaan kiusaajiesi nimiä. Emmekä myöskään ota yhteyttä sinun luokanvalvo-jaasi tai koulun rehtoriin. Helpottaako tämä tieto sinua yhtään? Matti kysyi rauhallisella äänellä. Daniel nyökkäsi ja työnsi käsiä syvemmälle farkkujen taskuihin. — Tavallaan minä ymmärrän sinua... Ehkä jopa enemmän, mitä osaat ajatella-kaan. Eihän se ole mukavaa, jos leimautuu koulussa kielikelloksi ja kantelijaksi. Muistan-han minä sen oikein hyvin omalta kouluajaltani Kokkolassa... Matti virkkoi. Jaanan

kehotuksesta Daniel istahti pöydän äärelle. — Mitäs Daniel olisit siitä mieltä, jos me muuttaisimme Savonlinnaan ensi kesä-nä? Kävisit peruskoulun täällä Vantaalla loppuun asti ja sitten aloittaisit lukion siellä Ete-lä-Savossa? Emmehän mekään täällä pääkaupunkiseudulla oikein viihdy. Onhan täällä aika levotonta ja kiireistä. Savonlinnasta me saisimme paremman talonkin samalla hin-nalla. Ja tämä nykyinen talo kyllä menee täällä kaupaksi. Minä voisin aivan hyvin pitää omaa asianajatoimistoa sielläkin ja äiti varmaan saisi sieltä jonkin lääkärin paikan, Matti selvitti. — Ihan hyvältä se kuulostaa, mutta miksi juuri Savonlinnaan me muutettaisiin? Daniel kysyi. — No sehän on kaunista järviseutua kesällä etenkin. Minulla olisi siellä erin-omaiset mahdollisuudet harrastaa metsästystä ja kalastusta ja joka vuotisille oopperajuhlille ei ainakaan olisi liian pitkä matka. Sitä paitsi äidin sukulaisiakin asuu sillä suunnalla, Juvalla ja Rantasalmella. Danielin silmiin syttyi selkeä kiinnostus, mikä ei jäänyt vanhemmilta huomaamatta. — Siellä sinä voisit tavallaan aloittaa kaiken ihan puhtaalta pöydältä ja pääsisit taatusti kaikista ikävistä tyypeistä lopullisesti eroon. Ei tarvitsisi koskaan edes vahingossa heitä enää nähdä. Siellä sinulla ei olisi kiusatun nörttipojan painolastia mukana. Ku-kaan ei tietäisi taustojasi. Saisit ihan itse päättää, kenelle sinä avaudut. Kenelle sinä enti-sestä elämästäsi kerrot ja kenelle et. — Det är mycket kiva det, Danielilta lipsahti. — Hyvä juttu. Jaksatko sinä varmasti rämpiä ysiluokan loppuun asti täällä? Tässä vaiheessa koulun vaihtaminen ei ehkä ole kovin viisasta, Matti tiedusteli. — No enköhän mä ensi toukokuuhun asti jotenkin jaksan... Vaikka sitten pahalla sisullani. — Hienoa kuulla tuo, mutta se sinun on nyt luvattava meille, että jos sinua vielä koulussa yhdenkin kerran pahoinpidellään, sinun on kerrottava se heti meille. Lupaatko sen? Jaana puuttui keskusteluun. — Mä lupaan sen, Daniel vastasi. — Huutelua ja suun soittamista voit sietää ja olla niin kuin et sitä huomaisikaan, mutta köniisi et enää keneltäkään ota. Jokin raja sentään pitää olla. Eihän sitä nyt mitä tahansa pidä käydä kestäväksi, vaikka siitä mammanpojan leiman saisikin, Jaana vielä sanoi ja Daniel nyökkäsi. Päätös oli tehty. Vuoden vaihduttua Matti ja Jaana alkoivat valmistella muuttamiseen liit-tyviä käytännön järjestelyjä. Asioita oli parempi käydä valmistelemaan liian aikaisin kuin liian myöhään. Daniel joutui kuulemaan nimittelyä ja muuta vinoilua päästötodistuksen saamiseen asti, mutta pahoinpideltäväksi joutumisen hän onnistui välttämään kevätluku-kauden aikana, koska osasi olla entistäkin varovaisempi Rikun jengin suhteen. Helmi-kuun jälkeen hän alkoi laskea päiviä.